Ч. 88 Субота 22 цьвітня (4 мая) 1895. Рік V.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жаданє і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Радикалїзм і радикали.

III.

З попереднього вже знаємо, що так звані радикали не суть анї тими поправниками роду людского, котрі би дійстно зачинали від самого кореня, т. є. від поправи поодиноких людий, анї не суть також отвертими социялїстами, котрі ставлять собі за задачу поправляти устрій суспільний, хоч они так само як і социялїсти роблять свої операциї на суспільности. Після понятя радикалїзму не остаєсь отже нїчого, як лиш сказати, що радикали, суть то люди, котрі ставлять собі за задачу перевертати все до гори корінем, без взгляду на яку свою хвилеву проґраму і без взгляду на то, що з їх роботи вийде.

Трудно нам тут подати докладну характеристику всего радикалїзму де би він і який би він не був, бо на то не вистала би хоч би й як обширна студия теоретична. Треба би конче кождій партиї радикальній в кождім краю придивити ся добре, пізнати добре поодиноких людий з поміж неї, їх житє і їх характеристику. Загально можна лиш то сказати, що всї партиї радикальні, які би они й не були мають свою основу в социялїзмі а характеристикою поодиноких людий з тих партий єсть: палкість, завзятість, упертість, зарозумілість і амбиция — прикмети які стрічаємо в значно більшій мірі у людий молодих, як у старших. Тим то й поясняє ся, що радикалїзм обгортає далеко скорше і в більшій мірі людий молодих як старших і на відворот, що радикали за молоду позбувають ся звичайно з старшим віком свого радикалїзму. Згадані прикмети а відтак ще й вихованє та більший або менший степень образованя розділяють радикалів дальше і в остаточній крайности роблять з них анархістів — людий, що насильствами хотять зробити розлад в суспільности. З того виходить, що як социялїзм родить радикалїзм, так знов радикалїзм родить анархізм

Чим же ріжнять ся радикали від социялїстів? На се питанє досить трудно відповісти, коли зважить ся, що під спільною назвою радикалів лучать ся ріжнородні елементи, дуже часто навіть в деяких головних основах не згідні з собою. До того ще й не всі радикали цілого сьвіта яко партиї політичні ставлять собі однакові цїли — одні н. пр. обмежають ся лиш на свій власний нарід, другі видять свою цїль в сполученю з радикалами других народностий. Загально можна лиш то сказати: головні засади радикалів суть більше менше ті самі, що й социялїстів. Одні й другі ставлять собі за задачу змінити теперішний устрій суспільний, лиш не однакові у них способи, якими беруть ся до того, не однакова тактика; одні й другі виходять з того погляду, що коли змінять устрій суспільний, то й усунуть то лихо, якого віби той устрій наробив. Але коли социялїсти поступають взагалї консеквентнїйше, спокійнїйше і розважнїйше в своїй роботї, то радикали, що не змогли доси поставити щось нового, щось дальше сягаючого, як социялїсти, старають ся виступати більше енерґічно і рішучо та з більшою завзятостию як социялїсти. Під тим взглядом суть они в порівнаню з социялїстами дїйстно радикалами і то оправдує їх назву. Що социялїсти не можуть поправити, то радикали думають вивернути горі корінем — нехай відтак з того вийде що хоче. Социялїсти суть в виборі своїх стредств і союзників досить оглядні — радикали поступають безвзглядно; они готові з ким небудь сполучити ся, щоби лиш осягнути свою цїль. Тим лиш дасть ся пояснити, що н. пр. такі радикали як сербскі або ческі видять в российскім деспотизмі свого союзника а наші радикали шукають собі союзників в москвофілах.

Радикалїзм яко дальше ідуча галузь социялїзму виступає безвзглядно і рішучо против всего, що социялїзм ще досить оглядно виминає. Социялїзм лишає віру на обоцї, він уважає єї за річ приватну, домагає ся свободи совісти а радикалїзм виступає безвзглядно против віри в Бога. З якої рациї? Чи може якийсь радикал дійшов своєю мудростию до того певного і неоспоримого факту, що Бога нема? Чи розслїдив він вже всі тайни людскої природи і природи цїлого сьвіта та переконав ся, що чувство релїґійне, яке споконвіку аж до нинїшного дня наповняло і наповняє серця людскі, то — лиш штучний витвір, котрий вщепив в людий сей або той устрій суспільности? Ні, того ще нїякий радикал хоч би й як учений не розслїдив, і не має права підривати віри в Бога. Длячого так роблять радикали? Просто длятого, бо їм ходить о то, щоби підорвати, ослабити і знищити власть церкви, котра в їх понятю єсть витвором ладу суспільного.

Припустім, що в устрою церковнім і були би якісь хиби, котрі впливали би шкідливо на суспільність, то чи длятого треба підривати в людех віру в Бога? Чи воювати против зла в устрою церкви тим способом, щоби виступати против єї науки, котра коротко містить ся в словах: „Люби Бога всею душею всім серцем своїм, а ближнього як самого себе“. Радикали

РОЗБИШАКИ НА РІЦІ МІСІСІПІ.

Повість з житя американьских полїшуків.

Фридриха Ґерстекера.

(Дальше.)

— Гей, що там такого? — відозвав ся тепер якийсь грубий голос з надворку і тяжкою оріховою булавою застукав у двері — Мрс. Брайдельфордово, що там у вас за крики? Ви ще не спите?

В Коттона як би грім вдарив, але Сандер, що зміркував грозячу небезпечність, набрав в сїй хвили цїлої своєї зухвалої відваги, вхопив один із порозкиданих на земли чипців убитої, убрав его на голову і поступив ся чим скорше до вікна.

— Що ви робите? — спитав Коттон перепуджений.

Сандер не відповів єму нїчого, лиш відсунув заслону від вікна, отворив его трохи, так, щоби его голову було трохи з долини видко, та відозвав ся борзо і нїби гнївливо, удаючи знаменито пискливий голос Брайдельфордової:

— Ну, чого вам треба? Чи ще й в ночи не даєте людям спокою тут в отсїй проклятій дїрі? Чи бідна самотна вдовиця ще й по ночи...

— Та не гнївайтесь зараз — відозвав ся той сам голос з долини, а Сандер пізнав зараз, що то говорить якийсь із нічних сторожів — менї причуло ся, що там у вас якийсь крик, а що я крізь шпару у вікнї видів ще сьвітло...

— Крик... шпара у вікнї! — відозвала ся угнївана та нїби то Мрс. Брайдельфордова і відступила ся від вікна — хто знає, де у вас були уха. Ідїть собі до чорта та лишіть в спокою бідну, самотну жінку — сторож нічний не міг вже більше нїчого зачути, бо вікно замкнулось.

— Ну, ну — сказав сторож, сьміючись сам до себе, коли почув, як тота Брайдельфордова луснула вікном — у неї, видко, не всї дома.... Мабуть чи не підпила собі нинї знову... Ха-ха-ха, мій небіжчик казав то тисячу разів, не раз, — Людвисю — говорив він завсїгди, — я знаю, що ти не любиш випити, та й добре робиш, бо то тобі не яло ся; але не треба знов таки вже зовсїм нїчого не пити — говорив він бувало, то моє любе, добре серденько — бувають хвилї, коли капинка руму, в міру ужита, може стати ся лїком, а ти занадто розумна жінка, Людвисю, — говорив він бувало таки отсими самими словами, мої панї — щоби ти не знала, коли тобі така капинка може зашкодити, а коли помогти... ха-ха-ха!

І сторож, повтаряючи так зтиха звістну в цїлім містї балаканину честної дами, та розкладаючи при тім правою рукою, пішов поволи дальше долї улицею. Аж на розї стукнув знов об каміня булавою, котру доси ніс під пахою: знак, на котрий відозвав ся такий сам знак із другого кінця, міста, а котрий служив головно до того, щоби сторожі взаїмно переконували ся, чи їх товариші де не дрімають, та щоби на случай потреби могли числити на їх поміч.

Кроки сторожа були вже давно прошуміли, а оба злочинці все ще стояли як задеревілі побіч себе і анї не писнули. Аж Сандер, що замкнув вікно і скинув зараз чипок з голови, відозвав ся перший і шепнув:

— Ми виратували ся... сторожам не прийде тепер і на гадку допитувати ся знову, а ми можемо шукати хоч би й цїлу ніч з грішми; чей же їх десь не закопала.

— А не лїпше би було, як би ми зараз втїкали — відозвав ся убийник в страху — менї тут дуже лячно.

— Хиба з вас вже душу випирає стукіт чародїйною булавою? — говорив Сандер з насьмішкою, видячи перед собою перепудженого товариша та набравши нової відваги через то, що єму хитрість удала ся — нї, ще не будемо втїкати, а побачимо насамперед, чи нам кровавий посів не принесе золотих плодів. Я певний того, що тут в хатї мусять бути гроші, лиш треба знати місце, де они.

Він взяв знову до рук лямпу, котру перед тим поставив був на стіл, і почав знову шукати, а Коттон помагав єму при тім дуже пильно. Але все на дармо, поотвирали були ключами всї двері і скринї, перешукали ко-

накидають ся на проводирів народови і голосять єму, що все, що они роблять, то ніби для єго добра, отже ніби то з любови для своїх ближних. Чи они люблять тих ближних як себе самих, чи більше може лиш себе самих, то будемо старати ся виказати примірами на наших радикалах.

Перегляд політичний.

В Палатї послів вела са дальше дебата над реформою податковою і ухвалено §§. 104 до 123. Пос. Чеч інтерпелював правительство, чи правдою єсть, що бурмістр в Бялій, Рознер, виробив розпорядженє, після котрого не можна там розписувати податків без опінії маґістрату.

В суботу розпічне ся розправа над законом о податку рентовім, против котрого лагодить ся сильна опозиция.

Пос. бар. Діпавлі був вчера на авдиенциї у Єго Вел. Цісаря. Загально говорять, що факт сей стоїть в звязи з становищем Діпавлього в комісиї для реформи виборчої.

Новий амбасадор німецкий при російскім дворі, кн. Радолин приїхав вже до Петербурга і зложив візиту міністрови справ заграничних кн. Лабанову-Ростовскому. — „Моск. Відом.“ доносять, що доктор Дворянин зібрав вже в Москві 800 охотників, переважно відставних офіцирів і вояків та вибирає ся з ними до Мадаґаскару на поміч Французам.

До Standard-у доносять з Берлина: Один з найзнаменитших німецких мужів державних подає таку причину, длячого Німеччина вмішала ся в справу японьску. Німцї не могли допустити, щоби Росия і Франция самі після своєї вподоби змінялн договір мировий. Хибний єсть погляд, будьто би услівя мира не були шкідливі для інтересів німецких; з тих услові подано лиш кілька до публичної відомости а прочі задержано в тайні аж до ратифікациї мира. Анґлія буде Богу дякувати, що Німеччина, котрої інтереси у всхідній Азиї суть більше зближені до інтересів Анґлії, як до інтересів Франциї і Росиї буде мати голос в сїй справі. Кажуть, що то кн. Бісмарк мав дорадити, щоби Німеччина вмішала ся.

З Риму доносять, що на жадане угорского правительства повідомлено вже Папу о поступованю віденьского нунция Аліярдіого. Папа відбув зараз конференцию з кардиналами Рамполя і Ґалімберті, але що на тій конференциї ухвалено, поки що не знати; кажуть лиш, що Ватикан зажадав пояснень. У Відни знов і в Будапештї розійшла ся чутка, що нунций Аліярді має бути відкликаний. Конфлікт угорского правительства з нунцием викликала, як то звістно вже з вчерашної телеґрами єго подорож по Угорщинї і виголошені тоасти підчас єго принятя, в котрих правительство набрало того переконаня, що нунций мішає ся до внутрішних справ угорских.

Правительство сербске лагодить новий проект закона прасового, накладаючий на ґазети стемпель і кавцию.

З Білграду доносять до Köln. Ztg., що в цілій Сербії лагодить ся знову борба против корони, позаяк радикали прийшли знову до сили. Они мали знову розпочати ту потайну борбу, котрою вже раз вигнали були кор. Миляна з краю. Якийсь сербский муж державний мав дораджувати королеви, щоби той покликав радикалів до правительства, але король відповів на то: Я того не розумію. Я би їх охотно покликав, але тогди они би мене вигонили.

Новинки

Львів дня 3 мая 1895

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** ухвалила на засіданю з дня 29 цьвітня: 1) затвердити вибір д-ра Казим. Щапецкого на відпоручника Ради повітової до окружної Ради шкільної в Горлицях; 2) зорґанїзувати одноклясову школу народну від 1 вересня с. р. в Пукасівцях, повіта станіславівского; 3) вилучати громаду Хромогорби в стрийскім повіті зі звязи школи народної в Любінцях і зорґанїзувати в Хромогорбах осібну школу народну від 1 вересня с. р.; 4) приймити до відомости справозданє краєвого інспектора шкільного з візитациї рускої ґімназиї у Львові.

— **Презенту** на опорожнену парохію в Баници, цїсарского надання, уділило ц. к. Намістництво о. Миронови Черлюнчакевичеви дотеперішному греко-кат. завідателеви в Долинах.

— **Конкурси.** В фабрицї тютюну в Винниках опорожнена посада лїкаря з річною платнею 800 зр. Поданя треба внести до 15 мая с. р. на руки дирекциї фабрики в Винниках.

— **Нова читальня „Просьвіти“** засновує ся в Гаях коло Львова. Статут, підписаний громадянами Гаїв, вносить ся до ц. к. намістництва.

— **Конкурс.** Щоби зарадити недостаткови лектури відповідної для руских дїтий, а іменно дївчат, розписало Товариство Руских женщин в Станіславові конкурс з речинцем по конець вересня с. р. на оповіданя, казки або повістки: одні одвітні для руских дївчаток в перших лїтах шкільних, а другі одвітні для дївчат в підрослім віцї до 14 лїт. Оповіданя, казки або повістки мають бути оріґінальні, написані чистою і зрозумілою рускою мовою, основані на ріднім підкладї, мають в легкий і займаючо-забавний спосіб передовсім морально виховувати та патріотично впливати, а обнимати 1 — 2 аркуші друку. Вибрана конкурсова комісия оцінить надіслані працї, уділить авторови працї першого рода, узнаної за найлучшу, 60 корон а. в., а авторови працї другого рода, узнаної за найкрасшу 80 корон нагороди. Преміовані працї позістануть власностию Товариства руских женщин і будуть єго-ж коштом випечатані. Працї просить ся присилати рекомандовано па адресу Товариства руских женщин в Станіславові і заосмотрити, як працю так і залучену замкнену коверту, містячу в собі імя, призвище і адресу автора одвітною девізою або знаком. Оголошенє висліду конкурсу в часописях і виплата премій наступить в місяци падолисті с. р.

— **Землетрясенє в Люблянї** наробило такого величезного спустошеня, що — як виказує віденьский будівничий Ваницкий — що найменше 25 прц. всїх домів мусить бути цїлком розібраних і на ново будованих, 45 прц. домів вимагає більшої направи, а лише 30 прц. дасть ся при помочи менших робіт удержати.

— **Сегорічні збори „кружків рільничих“** відбудуть ся в Тернополи в днях 15 і 16 мая. По

ждий кутик, але з гроший ані слїду — товарів та всїлякого добра було повно, лиш того не було, що для них мало в сїй хвили в десятеро більшу вартість — не було нї срібла, нї банкнотів.

Аж коли починало вже зоріти, розважили они собі, що треба дати спокій безхосенним трудам, а памятати на свій власний ратунок; коли-б їх застали тут в хатї, то й сам Дейтон не поміг би їм. Отже позамикали чим скорше двері, а відтак, щоби зараз на самім входї до хати не звернути підозріня, занесли трупа нещасливої на постіль — розглянули ся опісля осторожно із темної тепер комнати по улици, чи нема де недалеко якого сторожа нічного, котрий би їх міг побачити, як они будуть виходити з хати вдовиції, зійшли відтак на пальцях сходами в долину і вийшли на улицю, а скоро лиш станули за містом, гнали що сили до коршми, в котрій сподївали ся застати капітана, з котрим би могли поговорити та випросити собі від него поміч і опіку.

31.

Кук приходить до Гелени.

Вже вибирало ся на день — темнота ночи робила місце якимсь невиразним, сїрим тїням, що як могильна ослона висїли понад цїлим понурим, все ще густою мракою вкритим краєм та над тихо шумячою рікою. Але тї маси, що доси ніби спливали ся в одну цїлість з нічною пітьмою, відділяли ся тепер від неї і самі збивали ся густїйше. Майже здавало ся, як коли-б они сподївали ся того ворога, що зброїть ся против них на всходї, бо они сунулись чим раз більше до себе і незадовго утворили таки цїлий вал против страшного їм ворога. Хмара насувала ся на хмару, на ліво і право чіпала ся мрака як би білими руками корчів та дерев на зарослім лїсами березї; на ліво і право опирала ся она об кождий вистаючий клинець землї, па кожде вистаюче в ріку дерево, як коли-б через найменшу поміч і опору мала набрати нової сили і кріпкости. А хоч і як безсильне спускало ся вчера сонце на спочинок, то таки виходило нинї рано сьвіже і з новими силами до борби против вчерашної перезаги, а холодний вітерець, який оно післало наперед, розганяв вже передну сторожу ворога і пер нею на головну армію. Але то й була дійстно лиш передна сторожа, тоті маленькі премудрі хмарки, що в шаленій зухвалости уганяли там в горі по воздусї та хотіли бути перші, що матери мрацї звістили би понвленєсь ворога. На сам єго вид розлїтали ся они як полова, а зачервонївшись від єго сьвітла, втїкали борзо до своєї матери, котра чим скорше пригортала їх до себе і тулила, а тепер таки відважно виступила до борби.

На дармо старало ся сонце вчера пробити своїм проміннєм грубу ослону ріки. Нинї взяло ся з иншого боку. Острий, північний вітер помагав єму при тім; він то й взяв ся тепер до роботи зі всїх сторін, а коли мрака почала чим раз більше стягати ся, виступило й сонце та пустило на ню своє ясне проміннє і она почала втїкати. Тут і там відривали ся від неї цїлі череди маленьких хмарок і чим скорше втїкали десь далеко, далеко, а сонце добирало ся чим раз більше до середини густої, збитої маси. Аж ось і дібрало ся та гнало нею зразу поволи, а відтак чим раз сильнїйше і она стала втїкати понад вершка пралїсів. А за нею гнав зухвало холодний північний вітер, що аж дерева якось нерівно стали хитати галузєм, а верби таки як би з туги за нею аж хилили ся, мов би хотіли еї зловити. Тимчасом там на небі показало ся ясне сонце в цїлій своїй красї і величавости, за горде, щоби гнати ся за ворогом, котрого побідило, але й за чисте, щоби єго сьвітло дало ся легко затемнити троячим випарам.

Аделя стояла в комнатї Ядвиґи коло вікна зкраю і задумчиво споглядала на всходяче сонце, котрого проміннє як-раз розділяло мраку та сблило і еї хороше личко своїм делїкатним рожевим сьвітлом, як коли-б єго нахухало.

— Подивись, Ядвиґо — відозвала ся она нараз і обернула ся до своєї приятельки — подиви ся, як красно, свобідно і чисто виступає тепер сонце з під поганої мраки, майже видиш, як оно глубоко віддихає і таки направду веселить ся, що побороло ту мрачну запору.... Ах, таж і зі мною так само буває, коли вийду з міста і стану у свобіднім, величавім лїсї, повнім цьвіту та цьвіточків.

Мрс. Дейтонова приступила до неї і підняла великі, щирі очи в гору до чистого неба, на котрім не було нї одної хмарки. Але дві ясні сльози заблисли їй в очах і она відвернула ся, щоби їх укрити.

— Ядвиґо — відозвала ся Аделя тихо і взяла свою приятельку за руку — що тобі? Ти від вчера чогось так дуже споважнїла.... може то недуга Марийки?...

Мрс. Дейтонова покивала легко головою і сказала відтак зітхнувши:

— Я й сама не знаю, що менї такого. Від вчера, ба, від коли ми виїхали від Ляйвлїв, щось мене так за серце тисне, що я би в одно лиш плакала, а сама не знаю чого.

— Може тота пригода так тебе розворушила — успокоювала еї приятелька — та-ж і я сама ще не вовсім успокоїла ся. Погано стало ся, що як-раз і ми мусїли бути при тім.

дворах мають участники переїхати ся громадно до Підгорець.

— **Дирекция товариства взаїмних обезпечень „Днїстер“** пригадує всім Членам, що III звичайні Загальні Збори Членів товариства взаїмних обезпечень „Днїстер“ за рік 1894 відбудуть ся дня 8 мая 1895 о годині 3 по полудни в великій сали Народного Дому у Львові. Брати участь в загальних зборах має право кождий член обезпечений в товаристві. До голосованя і вибору управнені ті власновільні члени котрі: а) посїдають удїл в фондї основнім товариства; за леґітимацию для них служить ориґінальний лист удїловий фонду основного; б) приступили до товариства з тревалим обезпеченем в сумі принайменше 3.000 зр. в. а. (від одного властителя); за леґітимацию для тих членів служить поліса видана на то обезпечене, котру належить при собі мати і при входї на салю оказати; в) повномочники громад, в котрих обезпеченя в р. 1894 заключені представляють разом взявши суму обезпечену принайменше 15.000 зр; за леґітимацию для тих членів служить письмо Дирекциї в тій цїли до кождого повномочника вислане. За обезпеченя комітетів парохіяльних, шкіл и громадских будинків, о скілько дають управнене в катеґориї під б) означеній, виконують голосоване предсїдателї дотичних комітетів, взглядно рад шкільних місцевих або начальники громад. О як найчисленнїйшу участь в Загальних зборах просимо. — Від Дирекциї товариства взаїмних обезпечень „Днїстер“.

— **Огнї.** В Поздимири, повіта сокальского, знищив огонь дня 25 цьвітня майже трету часть села, бо з 150 хат погоріло 43. Загальна шкода виносить 62.000 зр. і лише в части була обезпечена. При огни попарило ся вісїм осіб. — В Хишевичах, повіта рудчаньского, згоріло дня 30 цьвітня перед вечером 53 господарств. Ратунок був неможливий задля вітру, та й не було в селї і нема найпростїйших приборів до гашеня, як гак, бочка, не кажучи вже о сикавцї. — В західній Галичинї погоріло 29 цьвітня місточко Войнич. Огонь підложила не сповна розуму дочка міщанина. Около 120 будинків, з того 90 необезпечених, згоріло до нащаду. Шкода доходить до 150.000 зр. — Дня 28 цьвітня погоріло в Бжезинках під Осьвіцимом до 100 хат, троє людий погибло, а двоє тяжко попекло ся. — В Росиї на Волини згоріло місто Дубно. — В Викотах під Самбором згоріло 24 цьвітня 14 селяньских загород і школа. Всї погорільцї були обезпечені.

— **День 1 мая** перейшов у Львові цїлком спокійно. О годині $10^{1}/_{2}$ перед полуднем відбув ся збір робітників на площи Францисканьскій під проводом каменаря Желяшкевича і складача Маньковского. Бесїдники промавляли за загальним правом голосованя, за 8-годинним днем робочим і т. ин. З полудня відбула ся забава при музицї на Пасїках за Львовом і протягнула ся до до 10-ої години в ночи.

— **Дурисьвіти.** Недавно доносили ми, як двох купців з Тлустого оголошували по заграничних ґазетах, що висилають за дешеві гроші дуже добре масло і видуривши у легковірних людий кількасот зр. посилали їм замість масла якусь смердячу мішанину. Обох сих промисних купців потягнено до одвічальности і засуджено на кару. Тепер знов доносять, що ті дурисьвіти найли в тім самім Тлустім свого наслїдувача. Именно якийсь Венямин Гамерлїнґ оголосив в нїмецких ґазетах, що висилає живий дріб до кождого місця по незвичайно низькій цїнї. При замовленях жадав малого завдатку. Замовленя і завдатки посипали ся. Завдатки ховав Венямин Гамерлїнґ до кишенї а про висилане дробу анї не думав. Вкінци обманені нїмецкі фірми удали ся до суду і п. Венямин опинив ся в арештї.

— **З Рогатинщини** доносять, що в селї Бабинцях, тамошного повіта, заснувала ся нова читальня. До читальнї вписало ся доси 30 членів. Головою читальнї вибраний місцевий парох о. Чировский.

— **Малий обманець.** Властителька львівскої пекарнї Мария Ставиньска вислала хлопця Тому Смалця з квотою 56 зр. до каси краєвої, щоби заплатив податок. Хлопець повернув з каси з потвердженим аркушем податковим, але кілька днів пізнїйше, коли сей хлопець утїк зі служби, повстало в панї Ставиньскій підозріне. Она пішла до каси і тут переконала ся, що каса не дістала гроший, а аркуш був лише ліквідований. Малого обманця арештовано, але не найдено вже при нїм з спроневіреної квоти анї крейцара.

— **Самоубийство.** На валах гетьманьских у Львові коло памятника гетмана Яблоновского застрілив ся передвчера в ночи 18-лїтний Отомар Бабель, податковий практикант. Причина самоубийства не звістна.

— **З статистики хрестних імен в Австриї.** Після послїдного спису людности в Австриї найбільше есть Францїв, бо 1,834.000, потім Іванів 1,384.000, відтак Йосифів 1,085.000 — а з жіночих імен найбільше Ан, бо 1,780.000, Марий 1,652.000 і Єлисавет 1,260.000.

— **Сфальшований акт нотарияльний.** В Тернополи появив ся сими днями якийсь незвістний панок і представивши ся в касї ощадности яко аґент віденьских фірм, предложив нотарияльний акт на кількасот зр., виставлений на імя тернопільского купця Малера. Він сказав, що сей скрипт одержав замість заплати за замовлені від фірми товари і просив, щоби каса виплатила єму гроші. Каса ощадности виплатила цїлу суму, однакож по кількох днях дізнала ся, що акт сфальшований. Обманець підійшов нотаря, представивши єму якогось чоловіка яко купця Малера, а два сьвідки, котрі все сьвідчать у нотаря при підписуваню актів, потвердили, що сей чоловік єсть дійстно Малером. Тепер признали ті сьвідки, що помилили ся, але обманець з грішми пропав. Справу віддано до суду, котрий порішить, хто має заплатити за позичені Малерови гроші.

— **Померли:** Йосифа з Соневицких Сосенкова в Плавчи великій, на інфлюенцу; — о. Ник. Назаревич в Сернах коло Перемишля в 76-ім роцї житя.

Штука, наука і лїтература.

— **„Зорі“** ч. 8 містить: Продовжене повісти О. Я. Кониського „Грішники“; — стихи „З весняних пісень“ Павла Граба; — докінчене повісти Т Шевченка „Музика“; — стишок Якова Щоголева „На веснї“; — студию Мих. Новицкого „Паламар“; — продовжене Шілерового „Вільгельма Теля“ в перекладї В. Чайченка; — продовжене историчної розвідки „Гетьмановане Бруховецкого“; — продовжене студиї О. Кониського „Т. Шевченко підчас висшого розцьвіту його кебети, до арешту його (1845—1847)“; — оповістки, критичні замітки, посмертну згадку про о. Вас. Ільницкого, коротку згадку про Корн. Сушкевича, хроніку і бібліоґрафію. Ілюстраций містить се число три: портрет Корн. Сушкевича, Імра Ревеца „Не страшний соперник“ і вид розвалин церкви сьв. Василя в Овручи на Волинї. Рівночасно появив ся з сим числом і 22 ий аркуш російско-українського словаря і обіймає стор. 263—270.

Телєґрами.

Люблянa 3 цьвітня. Позавчерашний день і вчерашна ніч проминули спокійно. Вчера о 10 год. перед полуднем було коротке, а о 12 25 мін. досить сильне землетрясене, котре тревало через три секунди. В Мансбурґу покалїчило тяжко одного робітника.

Будапешт 3 мая. В палатї панів подав президент до відомости, що палата послів прислала знову церковно-полїтичні предложеня.

Льондон 3 мая. Ратифікация хіньско-японьского договору відрочено.

Білград 3 мая. Король Милян приїхав тут з Ниша.

— **„Правда“**, вістник полїтики, науки і письменьства, виходить тепер два рази на місяць, 15 ого і 30-ого, складає ся з півпята аркуша друку на місяць, а мимо того коштує на рік тілько 4 зр. Адмінїстрация „Правди“ находить ся у Львові, при улици Академичній ч. 8.

— Ах нї... то не лиш тото — відповіла Мрс. Дейтонова — бо й тут.... всї відносини в Гелени пригноблюють мене з кождим днем що раз більше. Дейтон тепер більше поза домом, як з нами, а від недавна таки зовсїм змінив ся.

— Оно то, пожаль ся Боже, й правда — потакувала Аделя — давнїйше був він веселий, любив навіть і попустувати.... пригадуєш собі, як то ти з мене сьміяла ся, що я его для того бояла ся.... а тепер він чогось так споважнїв, як той методист, мало говорить, мало курить, а нераз аж кине ся на кріслї, коли там хтось на долинї іде попри хату.

— Згадував о тім, щоби ми з Гелени вибирали ся — сказала Мрс. Дейтонова — дай то Боже, щоби ще й нинї — Менї Гелена і так з кождим днем стає чим раз більше ненависною, бо тутешні жителї чим раз більше стають неспокійні та зухвалі.

— То не жителї — відповіла Аделя — они досить спокійні, лиш тут вештає ся богато чужих лодкарів і то они роблять тут неспокій та незгоду; ах, та й я би рада, коби могла вивести ся з Гелени. Чи Мрс. Дейтон вернув сеї ночи домів? Я чула, що хтось отвирав двері.

— Вернув, по другій годинї, але такий змучений, що ледви дихав.... мусить вічно їздити вечером і то ще по ночи та серед мраки і по такім нездоровім воздусї, готов собі ще якої недуги напитати ... Та незадовго треба буде казати его збудити, бо хоче встати о осьмій годинї.

— Що то за якийсь чужий мурин, котрого я нинї рано стрітила на долинї в хатї? — спитала Аделя — він виглядав якось так страшно, а такі якісь погані у него очи.... я таки направду аж напудила ся, коли він подивив ся на мене.

— То Дейтон десь купив его дешево, мабуть від якихсь виходцїв, як то менї на борзї сказав.... він, видко, в дорозї занедужав. Дейтон хоче вислати его завтра або позавтру на якусь плянтажу до Місісіпі. А що з Марийкою?

— Здаєсь що трохи лїпше.... я заглянула була нинї рано на хвильку до еї комнати, а она спала спокійно і лагідно. Нансі має мене закликати, як она обудить ся. Перед тим ще піду до Мрс. Смартової, бо она просила, щоби їй дати знати, як має ся недужа.

— Але відтак і ти положи ся — сказала Мрс. Дейтонова — бо ти цїлу ніч і ока не зажмурила.

— Я не втомлена — відповіла Аделя сумовито — я пересидїла би одну ніч за другою коло нещасливої, коли-б знала, що то їй щось поможе. Але де Мр. Говес так забавив ся? Мрс. Ляйвльова сказала Цезарови, що він ще вчера по полудни сюди виїхав. Чейже не пішов за ріку не поступивши сюди.

— А може він довідав ся, що стало ся з его жінкою, а не знаючи де она, пігнав до дому?... Але направду.... ось він іде, жене конем просто до нашої хати.... Бідний.... бідний чоловік!

— Та-ж то не Мр. Говес! — відозвала ся Аделя, що борзо обернула ся і виглянула на улицю — то той, котрого одїж він вчера мав на собі.... то Мр. Кук... а він чого тут?

(Дальше буде)

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера